

16.4 BAĞLANTILI KÜME

1. Gerçel sayılar kümesi, salt topolojiye göre bağlantılı bir kümedir.

ÇÖZÜM: Bkz. Sonuç 16.8.1.

2. $\mathbb{Q}$ rasyonel sayılar kümesi salt topolojiye göre bağlantılı değildir.

ÇÖZÜM: $A = \{x : x > \sqrt{2}\} \cap \mathbb{Q}$ ile $B = \{x : x < \sqrt{2}\} \cap \mathbb{Q}$ kümeleri salt topolojiye göre açıktır. Ayrıca $A \cap B = \emptyset$ ve $\mathbb{Q} = A \cup B$ dir. Demek ki rasyonel sayılar kümesi boş olmayan ve kesişmeyen iki açık kümenin bileşimine eşittir. Dolayısıyla, Teorem 16.2.1(c) uyarınca bağlantısızdır.

3. Gerçel sayılar kümesi üst-limit topolojisine göre bağlantısızdır.

ÇÖZÜM: Üst-limit topolojisi $\{(a, b] : a, b \in \mathbb{R}\}$ yarı-açık aralıklarını taban kabul eden topolojidir. Bu topolojide $(a, b]$ nin tümleyeni olan

$$R - (a, b] = (-\infty, a] \cup (b, +\infty) \quad (16.3)$$

kümesi kapalıdır. Öte yandan

$$(-\infty, a] = \bigcup_{n=1}^{\infty} (a - n, a] \text{ ve } (b, +\infty) = \bigcup_{n=1}^{\infty} (b, b + n] \quad (16.4)$$

yazılabilir. (16.4) ifadesindeki her iki bileşimi oluşturan kümeler açık olduğu için $(-\infty, a]$ ve $(b, +\infty)$ kümeleri açıktır. O halde, bunların $(-\infty, a] \cup (b, +\infty)$ bileşimi de açıktır. Öyleyse, bu küme üst-limit topolojisinde hem açık hem kapalı bir kümedir. Teorem 16.2.1(e) uyarınca, gerçel sayılar kümesi, üst limit topolojisine göre bağlantılı değildir.

4. Gerçel sayılar kümesi alt-limit topolojisine göre bağlantısızdır.

ÇÖZÜM: Bunun ispatı yukarıdakine benzer. Alt-limit topolojisi $\{[a, b) : a, b \in \mathbb{R}\}$ yarı-açık aralıklarını taban kabul eden topolojidir. Bu topolojide $[a, b)$ nin tümleyeni olan

$$R - [a, b) = (-\infty, a) \cup [b, +\infty) \quad (16.5)$$

kümesi kapalıdır. Öte yandan

$$(-\infty, a) = \bigcup_{n=1}^{\infty} [a - n, a) \text{ ve } [b, +\infty) = \bigcup_{n=1}^{\infty} [b, b + n) \quad (16.6)$$

yazılabilir. (16.6) ifadesindeki her iki bileşimi oluşturan kümeler açık olduğu için $(-\infty, a)$ ve $[b, +\infty)$ kümeleri açıktır. O halde, bunların $(-\infty, a) \cup [b, +\infty)$ bileşimi de açıktır. Öyleyse, bu küme alt-limit topolojisinde hem açık hem kapalı bir kümedir. Teorem 16.2.1(e) uyarınca, gerçel sayılar kümesi, alt-limit topolojisine göre bağlantılı değildir.

5. Bağlantılı kümelerden oluşan bir ailenin arakesiti bağlantılı olmayabilir. Bir örnekle gösteriniz.

ÇÖZÜM: $I = [0, 1]$ birim aralık olsun I^2 analitik düzlemdeki birim karedir. $Y = I^2 - \{(x, 0) : \frac{1}{3} < x < \frac{2}{3}\}$ olsun. Her $n \in \mathbb{N}$ için $A_n = \{(x, y) : y \leq \frac{1}{n}\}$ kümeler dizisini tanımlayalım. Bu kümeler iç-içedir: $A_1 \supset A_2 \supset \dots \supset A_n \supset \dots$

$$\bigcap_{n=1}^{\infty} A_n = [1, \frac{1}{3}) \cup (\frac{2}{3}, 1]$$

olduğu kolayca görülür. Eşitliğin sağındaki küme bitişmeyen iki aralığın bileşimidir; yani bağlantısızdır.

6. $K = \{0, 1, \frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{4}, \dots, \frac{1}{n}, \dots\}$ dizisi veriliyor. Gerçel sayılar kümesi üzerinde

$$\mathcal{B} = \{(a, b) - K : a, b \in \mathbb{R}\}$$

ailesini taban kabul eden topolojiye $\mathcal{K}$ diyelim. $(\mathbb{R}, \mathcal{K})$ topolojik uzayı bağlantılıdır.

7. $(X, \mathcal{T}_1)$ ile $(X, \mathcal{T}_2)$ topolojik uzayları veriliyor.

- (a) $\mathcal{T}_1 \subset \mathcal{T}_2$ ve $(X, \mathcal{T}_1)$ bağlantılı ise $(X, \mathcal{T}_2)$ bağlantılı mıdır?
 (b) $\mathcal{T}_1 \subset \mathcal{T}_2$ ve $(X, \mathcal{T}_2)$ bağlantılı ise $(X, \mathcal{T}_1)$ bağlantılı mıdır?